Arad, XXXVIII. évf. 35. szám. * Ara 2 lei. * 1923. február 16. Péntek.

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES
HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre ... ... 360 Lei.
Fél évre ... ... 180 Lei.
Negyed évre ... ... 90 Lei.
Havonta ... ... 30 Lei.
Hirdetések díjszabás szerint vétetnek fel.
Megjelenik naponta reggel.

Szilárdan áll a kormány.

(Bratianu Vintila pénzügyminiszter beszéde.)

Bucurestiből jelentik: A kamara tegnapi ülésén elsőnek *Michalache* szólalt fel. Szükségesnek tartotta, hogy minden héten legalább egy interpelláló nap legyen. Ezután *Ijanu* visszavonta sértő megjegyzéseit, amelyeket a kamara tegnapi ülésén tett *Duca* külügyminiszter ellen. A szenátus tegnapi ülésén *Gussy* szenátor intézkedéseket kért a rikkancsok ellen, akik álhirekkel tévesztik meg a közönséget. Tegnap este is egy lap kiadását árulva azt kiáltották, hogy *a kormány megbukott.* A felszólalásra *Bratianu* Vintila pénzügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy az ő puszta jelenléte a miniszterek helyén bizonyitja, hogy a *kormány lemondásáról terjesztett hirek egészen valótlanok.* Ezután a pénzügyi törvény szakaszának tárgyalásait kezdték meg. Hosszas vita után a szakasz első huszonnyolc pontját megszavazták. A szenátus legközelebbi ülése pénteken lesz.

A diákok tegnap este ülést tartottak, melyen többen felszólaltak az antiszemita mozgalom dolgában. Az ülésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben ragaszkodnak összes eddigi követeléseik hez, köztük a numerus clausus bevezetéséhez is.

Franciaország biztositja magát.

— Nincs szó annexióról, vagy külön köztársaságról. —

Londonból jelentik: Az angol alsóház vitája során *Ramsay* Macdonald munkásképviselő azt kérdezte, történt-e hivatalos kijelentés Franciaország valódi céljairól, például arról, hogy független köztársasággá kiáltják ki a megszállott területeket? *Askvult* felszólalásában kijelentette, hogy Angliában nincs meg a hajlam, hogy túlságosan megkönnyitsék Németországnak a jóvátételi teljesitményt. Nem kell csodálkozni, hogy Franciaország nyugtalankodik jövendő biztonságáért, azonban a Franciaország keleti határán történt biztonsági intézkedések nem célravezetők. Ő három év előtt kétmilliárd fontra becsülte azt a legnagyobb összeget, amit Németország fizethet, most semmi oka arra a feltevésre, hogy Németország ezt nem fizetheti meg. Anglia lakosságának nagy többsége, bármennyire is együttérez a francia álláspontal, bármennyire is gyanakszik a német szándék becsületességében, szivből helyesli az angol kormány ama határozatát, hogy a Ruhr-vidéki akcióban nem vesz részt.

Párisból jelentik: *Bonar* Law angol miniszterelnök beszéde mély benyomást keltett. A *Petit Parisien* megjegyzi, hogy Anglia meg várja az alkalmas pillanatot a közvetitésre. Fel kell vetni azonban azt a kérdést, a közvetitésnek milyen módja képzelhető el abban a harcban, amelyet maga Németország életre-halálra szóló küzdelemnek jelentett ki.

Londonból jelentik: A *Daily Mail* a következőkben foglalja össze Franciaország álláspontját a német jóvátételről: *Franciaország nem akarja annektálni sem a Ruhr vidéket, sem a Rajna-tartományt és nem kiván önálló rajnai államot létesiteni vagy ilyen alakulást előmozditani.* Nem akarja a Ruhr-vidéket vagy a Rajna-tartományt Franciaországhoz függő viszonyba hozni, csupán effektiv biztositékokat követel Németországtól a jóvátételre. Franciaország és Belgium azért szállták meg a Ruhr-vidéket, mert ez Németország kincseskamrája. Az a meggyőződésük, hogy csakis ennek megszállásával lehet Németország igazi hatalmasait, a nagyiparosokat fizetésre kényszeriteni, mert szerintük csakis a Ruhr-vidéken lehet fegyvert kovácsolni Franciaország ujabb megtámadására.

Essenből táviratozzák: A város polgármesterét letartóztatták. A Ruhr-terület nagyobb városainak fővezetői mind fogságban vannak.

Párisból táviratozzák, hogy *Bonar* Law angol miniszterelnök az alsóházban mondott hosszabb beszédében azt hangoztatta, hogy a francia kormánnyal nem szabad teljesen szembehelyezkedni, mert ez két komoly és káros következménnyel járhat Angliára nézve. Először a németeket további ellenállásra bátoritaná, másodszor pedig Anglia két kontinentális szövetséges viszonyát veszélyeztetné. Azonban a szembehelyezkedés elkerülése csak abban fog kicsucsosodni, hogy a külső beavatkozást kerüli Anglia. Egyébként azonban nem helyesli a ruhr-vidéki francia politikát.

Az Astra nem épithet házakat.

(Bonyodalmak egy nem létező utca miatt.)

Az aradi Astra-gyár körülbelül másfél esztendővel ezelőtt kérvénnyel fordult a város vezetőségéhez, amelyben tisztviselő- és munkáslakások épitésének engedélyezését kérte a gyár mellett levő területen. A kérvényt annak rendje és módja szerint letárgyalta az épitészeti bizottság, a városi tanács és a prefektus javasló véleményével a belügyminisztériumhoz került. A belügyminisztériumtól azonban hosszabb ideig semmiféle értesités nem érkezett a kérvényre. Végre rövid idővel ezelőtt leirat jött Aradra, amelyben a belügyminisztérium értesiti a várost, hogy az Astra-gyár épitkezését nem enegdélyezheti, mert már a gyár kérvénye előtt a város jóváhagyása végett tervezetet terjesztett fel a belügyminisztériumhoz, a melyben a gyár által kért területre villákat szándékozik épittetni és egy uj utcát akar nyitni és a belügyminiszterium a városnak ezt a tervezetét jóváhagyta. A város vezetősége évekkel ezelőtt tényleg készitett tervezetet, amely magában foglalta Arad város külső területeinek rendezését és ebben a tervezetben a villanegyed épitése és az uj utca nyitása szintén benne volt. A terv azonban keresztülvihetetlen a mai viszonyok mellett. Aradváros épitési bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy régi tervét, a villák épitését és a nemlétező utcát, amely a tervezetben fel volt véve, megszünteti és azt javasolta a városi tanácsnak, hogy az épitészeti bizottság határozatával ismét terjessze fel az Astra-gyár épitési kérvényét a belügyminisztériumhoz.

Károlyi aknamunkája.

(Álhir Horthy királyságáról).

Budapestről jelentik: Belgrádból azt a fantasztikus hirt röpitették világgá, hogy Magyarországon előkészületek vannak folyamatban *Horthy* Miklósnak, Magyarország kormányzójának királlyá proklamálására. A párisi Matin reprodukálja ezt a hirt és ezért illetékes helyen kijelentik, hogy az *egész meséből természetesen egy szó sem igaz.* Nyilvánvaló azonban a rosszakaratu tendencia, hogy a királykérdést, amely a magyar politikai életben már hosszabb idő óta egyáltalán nem szerepel és a melynek semmiféle aktualitása nincsen, kivülről ujra beledobják a magyar közvéleménybe. Jellemző különben, hogy ugyanakkor, amikor Belgrádból terjesztik a fent emlitett álhirt, érkezik a szerb fővárosból egy másik hir is, mely szerint ott a „baranyai magyar emigránsok" értekezletén *Károlyi* Mihály beszédet mondott és ebben hevesen kikelt a mai rezsim ellen, kijelentette, hogy ennek távoznia kell, azután pedig ő is felvetette a királykérdést, amelyet szerinte csak a földreform kijátszására akarnak felhasználni.

A világforradalom — agyrém.

(Egy orosz orvos szenzációs megfigyelései).

Berlinből jelentik: Az „Oszt Express" jelenti Moszkvából: *Salkind* dr. kommunista orvos előadást tartott Moszkvában az orosz kommunisták szellemi és lelki megbetegedéséről, mely előadásról a hivatalos „Izvesztia" az alábbi kivonatot közli:

Az orosz kommunistát egy világforradalom eszméje uralja, tehát forradalmi monoideismusra hajlik. Mint vezetője és előharcosa egy másképpen gondolkozó tömegnek, halálos veszélyeknek van kitéve és ennek következtében *állandóan egy különös szellemi feszültségben él.* Ez teljesen megtámadja ugy érzésvilágát, mint szerelmi életét, ezzel szemben erősbödik osztályöntudata és párttisztelete. A harcos évek, az állandó izgalmak és a táplálkozás hiánya egészségét megtámadták. Ezek a kérdések egy igen fontos pártkérdéssé nőtték ki magukat. Fontosnak tartja az idegükben megtámadott pártvezérek gyógyitását vagy azoknak kicserélését.

A „Gárdista."

(Operett Kisfaludy Sándorról.)

Budapestről táviratozzák: *Pekár* Gyula „Gárdista" cimen operettet irt *Kulinyi* Ernő és *Vincze* Zsigmond társaságában. A „Gárdista" régi magyar miliőben játszódik le, mint első operettje a Hamburgi menyasszony is. A darab hőse *Kisfaludy* Sándor, hősnője pedig *Szegedy* Róza, aki Kisfaludyt a Himfy-dalok megirására inspirálta és aki később a felesége is lett a poéta-nemesnek. Cselekménye Himffy romantikus történetét bogozza különböző, abból a korból való reminiszcenciákkal tarkán szinpadi történetté. *Vincze* Zsigmond zenéje hiven követi a librettista törekvéseit és a versiró ritmusait. A két főszerepet *Palló* Imre és *Walter* Rózsi az operaház tagjai énekelték. Főbb szerepeket játszottak még a darabban *Tisza* Karola és *Sziklai* József. Az operett bemutató előadása ma volt a Városi szinházban, ahol nagy sikert aratott.

Hogy áll a leu?

Február 15-én fizettek 100 lelért:

Párisban 7·50 frankot
Budapesten 1375 koronát
Brüsszelben 8·80 frankot
Bécsben 33200 koronát
Newyorkban 42·— centet
Belgrádban 49·— dinárt

A Román Nőegylet bálja

(Jótékonycélu estély a Fehér kereszthen.)

Nagyszabásu és fényesen sikerült jótékonycélu bálat rendezett az *Aradi Román Nőegylet*. Dr. *Popp* C. Istvánné az egylet elnöknője, dr. *Ispravnic* Szevérné alelnöknővel és az előkelő hölgyválasztmánnyal együtt agilis tevékenységet fejt ki a jótékonyság terén és ennek a célnak állott szolgálatában a tegnap esti táncestély. A hölgyek tulnyomórészt nemzeti viseletben jelentek meg. A népies viseletek közül a következőket sikerült feljegyeznünk: *Popp* C. Istvánné és *Bocu* Szevérné szinte antikvitás számba menő évszázados régi nemzeti ruhát viseltek, amelyeket gazdag vertezüst diszitések tarkitottak. A volt miniszter neje mehedinti Bocu Szevérné Olt vidéki öltözékben voltak. Dr. *Robu* Jánosné, *Popescu* Aralambné és dr. *Stoinescu* Sándorné bánáti, báró *Popp* Aurélné és *Burdan* Viorika Câmpolungi, dr. *Burdan* Tivadarné és *Lázár* Médy rucari, dr. *Jacobné* és *Bogdan* Tulia resinovi, *Tatu* Jánosné és *Goldis* kisasszony padureanai, *Popoviciu* igazgató neje szelistvel, dr. *Ursu* Jánosné, dr. *Cucu* Vazulné és *Mihulin* Miklósné toplicai, *Schauer* Katinka Orastiei, dr. *Ispravnic* Szevérné és *Raicu* Flori combinált román nemzeti viseletben jelentek meg és ezeken kivül is még számos szép népies öltözéket láttunk.

Az estély folyamán néhány pár bemutatta a hires *Románkát*. Ezt a régi táncot, amelynek figurái a francia négyeshez hasonlatosak, néhány év óta nem táncolják és most elevenitették fel Aradon. Dr. *Láza* Romul, aki egyébként a cigányvajda szerepét is betöltötte, rendezte a románkát, amelyet a következő párok táncoltak: Raicu Flori — dr. Cotiotiu, Lázár Médy — Ratl, Burdau Viorika — Cioban György, dr. Ursu Jánosné — dr. Stoinescu Sándor, Paguba Athene — dr. Sirbu, Schauer Katica — Mladin Jenő, Pap Flori — Trailescu Jonel, dr. Stoinescu Sándorné — Heana, Morariu — Lepa, Demetrea Claudea — Serb Virgil, Demetrea Georgetta — Cioconescu hadnagy, Popa Tanci — Blagan hadnagy és Cismas Viorika — Raicu Ilie.

A bálon két zenekar muzsikált. A cigányzenét *Almay* Laci zenekara adta és a modern táncok zenéjét az 1. Dolj ezred zenekara játszotta. A pénztárnál *Neamtiu* István a Banca Romaneasca főpénztárosa ült, aki a bál rendezésében is tevékeny részt vett.

A Fehér Kereszt nagytermét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség Arad és egész környéke román intelligenciájának szinejava majdnem kivétel nélkül megjelent a Román Nőegylet jótékonycélu táncestélyén. A vidékiek közül különösen Ineu (Borosjenő) képviselte magát szép számmal, de Butenitről, és Curticiről is sokan jelentek meg. Az előkelőségek közül *Papp* I. János görög keleti püspököt, *Popp* C. István volt minisztert, országgyülési képviselőt, *Robu* János dr. főpolgármestert, *Angel* István dr. polgármestert, dr. *Beles* Jenő közjegyzőt, *Meculescu* Sándor főügyészt, *Popescu* Haralamb szigurancafőnököt, dr. *Bradean* Athanaz vármegyei, dr. *Cucu* Vazul városi főorvosokat, *Boneu* Vazul helyettes álispánt, *Pascutiu* Szilviusz dr. közjegyzőt, *Fejér* Jenő ineui tb. főszolgabirót, *Gheorghescu* ezredest, *Mihulin* Miklós tankerületi főigazgatót, *Popa* Constantin városi tanácsost, *Pop* Corjolán vas utigazgatót, *Nasta* Victor bankigazgatót, dr. *Tamasdan* Liviuszt az aradi járásbiróság vezetőjét, *Florescu* vámfőnököt emlitjük meg és a megjelent nagyszámu hölgyközönség soraiból a következőket sikerült feljegyeznünk:

Manu Gh. tábornokné, dr. Robu Jánosné, dr. Beles Jenőné, Pop Cico Istvánné, özv. Veliciu Romuluszné, Bocu Szevérné, dr. Burdán Tivadarné, dr. Pascutiu Silviuszné, dr. Pascutiu Trajanné, Mihulin Miklósné, dr. Cucu Vazulné, báró Popp Aurélné, dr. Ispravnic Szevérné, dr. Costina Jenőné, Nasta Victorné, Gheorgescu ezredesné, Popescu Haralambné, Popa Constantinné, dr. Ursu Jánosné, Dolga Imréné, Tatu Jánosné, Nachtnebel Lászlóné, dr. Chicin Remuszné, Covrog Bordaunné, dr. Fantanar Sándorné, Bodea esperesné, dr. Botioc Elekné, Leucutia N.-né, Sulutné, dr. Costa Jánosné, dr. Jacobné, Anastasiu Demeterné, Ileana főmérnökné, Grigoriu ezredesné, Niculescu századosné, Lugojan N.-né, Dobroviciuné, Vulpe Józsefné, Vintilescuné, Popoviciu Demeterné, Popoviciu Györgyné, Ispravnicné (Curtici), Florescuné, Mineuné, Turicné, Baruné, Halmageanuné, Novac Györgyné és leánya, Staiciu Jánosné, Toader Julianné, Colaroy Moisáné, Cristeáné, Stoianoviciné, Canaveanné, dr. Lutiai Liviusné, Petrosanné, dr. Mladin Virgilné, Nicolauné, Antonescu Virgilné, Bratuianuné, Antonescu Camilné, Mangra Vazulné, dr. Stoinescu Sándorné, Demetrian Jánosné, Rimbas Romulné, Cismas Péterné, Mihulin Virgilné, özv. Paguba Virgilné, Olariu Jusztinné, Voitan és Trifon főhadnagynék, Pop mérnökné, Mineu család, Vilt Cornélné, Drecin Peráné, Bogdan Tulia, dr. Keller Irén, Burdan Viorica, Lázár Médy, Raicu Flori, Pap Flori, Motorca Delia és Ica, Crisan Nellyke, Caba Ilonka, Bodea Zina, Bun Teréz, Botioc Florica, Tesits Lenke, Cismas Viorika, Pintea Lucia, Nuculescu Mariora, Pop Ilonka, Jancsovits Janka, Suciu, Stoica Cuculi tanárnők, Popa Tanci, Schauer Katica, Todoreanu Anika, Morariu nővérek, Goldis Tamas N., Mercea Emilia, Demetrean Claudia és Georgetta, Paguba, Athene és még számosan.

Kemal pasa a béke mellett.

(Törökország nem akar gyarmat lenni.)

Párisból táviratozzák: *Kemal* pasa, az uj török nemzeti hadsereg fővezére a Temps szmirnai tudósitójának kijelentette, hogy az ujjáéledt Törökország korlátolt formában hajlandó elfogadni a kapitulációkat. A lausannei francia delegációról azt mondotta, hogy annak magatartása merevebb volt mint a többi delegációké és ha a francia kormány ezután is azt kivánja, hogy Törökország fogadjon el olyan feltételeket, amelyek szabadságát korlátozzák, akkor azt a török kormánynak barátságtalan magatartásnak kell tekinteni. Az uj Törökország ugy akar élni, mint más népek és nem türheti, hogy gyarmatnak tekintsék. Ez azonban nem akadályozza meg azt, hogy a külföldiek gazdasági téren minden szükséges biztositékot megkapjanak. Kemal hangsulyozta még, hogy ő nem foglal állást a lausannei béketervezet aláirása ellen. A Temps szerint ugy az angol, mint a francia kormány hozzájárult ahhoz, hogy diplomáciai uton állapitsák meg azokat a feltételeket, amelyek mellett az antant hajói Szmirna kikötőjébe befuthatnak.

Fekete, fekete, fekete . . .

(Az Aradon levő néger birkozó bajnok).

Nevis Antalnak hivják. Fekete mint a korom. Minden szem ráirányul, mikor a kávéház egyik asztalánál lassu filozófiával szürcsölgeti a feketekávéját. Beszélgettem vele. Délamerikában egy portugál gyarmaton született Nevis Antal. Hangja kellemetlenül rekedt, ugy látszik, megártott neki a változatos európai levegő. Pedig már nagyon régen van Európában. Borot vált arcán kiütközik őszes szakálla, mert Nevis Antal már 44 éves. Tizenkét éves korában megszökött a szülői háztól. Gyalog jutott el a tengerpartig, ott felkéredzkedett egy hajóra és tizennégy esztendeig élt a tengeren. Amikor megunta a hajóséletet, beállt artistának. Hatalmas izmai boxolásra és birkózásra predesztinálták. Sok dijat nyert életében, de már öregedni kezd és bizony megesik néha, hogy ő marad alul a porondon. Most már csak olyan mükedvelő birkózó. Megunta a világjárást, Budapestre ment, elvett egy magyar asszonyt feleségül és kocsmát nyitott Óbudán. Megmutatja felesége arcképét. Jóképü fehér asszony és amint a néger fekete szemeivel szeretettel simogatja végig feleségének az arcképét, mint ha az odaadóan, szeliden mosolyogna vissza rá. Egy gyermekük van.

— Az már kapuciner, — mondja a néger.

Megmutatja a Budapesten kiállitott személyazonossági igazolványát: „Nevis Antal, született Délamerikában, Guinea portugál gyarmaton, 44 éves, magassága 1 méter nyolcvan, haja fekete, szeme fekete, arca fekete, különös ismertető jele: az egész teste fekete. Foglalkozása: kocsmáros és atléta."

— Lejöttünk Aradra, — mondja Nevis Antal, a fekete, hogy az Apollóban megmutassuk a város közönségének a legmodernebb birkozó fogásokat. Be akartam társaimmal Erdély nagyobb városait járni, de ma délelőttt táviratot kaptam Pestről, amely igy szól: „Feleséged beteg, gyere azonnal." — Azóta türelmetlen vagyok és alig várom, hogy ismét viszontláthassam és ápolhassam szegény beteg feleségemet.

Nevis Antal nagy fekete szemei nedvesek lesznek, zsebébe nyul és zsebkendőjével eltakarja az arcát. Többet nem szól. Csak a zsebkendő alól hallatszik egy tompa rekedtes mély sóhajtás.

(Solt).

HIREK.

Bignio Mária meghalt.

Bignio Mária tanárnő, az aradi esperantómozgalom irányitója és vezetője, jónevü irónő, aki filozófiai munkáival nagy feltünést keltett, az elmult éjszaka hosszas betegeskedés után meghalt. Bignio Mária minden olyan mozgalomban résztvett, amely a jótékonyságot szolgálta és filozófiai munkáinak a mozgató ereje is a szeretet volt. Irói tevékenységét régebben az Aradi Közlöny hasábjain folytatta s irásait mindig szivesen fogadta a közönség. Tanári oklevele volt, de tanárnői hivatását már régebben abbahagyta. Mint az aradi esperantókörnek a vezetője, résztvett a berni és a krakkói nemzetközi esperantókongresszusokon. Különösen az esperantónyelv terjesztésének és propagálásának szentelte életét, mert ugy látta, hogy ez a nyelv lesz az, amely a népek ellenségeskedését megszünteti és lerombolja azokat a gátakat, amelyeket a gyülölet emelt a fajok közé. Bignio Máriát a szive ölte meg. Szervi szivbajban szenvedett már évek óta és az utóbbi hónapokat már állandóan ágyban töltötte. Az éjszaka Bignio Mária örökre lehunyta a szemeit. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a felső temető halottas házából, amelyen ismerősei, jóbarátai, tisztelői és az aradi esperantócsoport összes tagjai résztvesznek.

— **Lapunk mai száma a mai ortodox román ünnepnap miatt csak 4 oldal terjedelemben jelent meg.**

— **A prefektus Bucurestibe utazik.** Az Aradi Közlöny jelentette, hogy Georgescu János prefektus, belügyi vezérfelügyelő megbetegedett és ezért napok óta nem volt fenn hivatalában. A prefektus ma már jobban van és előreláthatólag a napokban már szabad lesz otthonából kimozdulnia. A prefektus felgyógyulása után azonnal Bucurestibe utazik, hogy ott több megyei közigazgatási ügyet személyesen intézzen el.

— **A román kincsek visszaadása.** Bucurestiből jelentik: Az Indreptarea ama hirére, hogy Oroszország kiadja a román kincseket, a külügyminiszterium közli, hogy mihelyt Csicserin Moszkvába hazaérkezik, azonnal megindul egy román küldöttség Oroszországba és csak ezután fog megtörténni a kincsek átadása.

— **Miért megy Apponyi Zitához?** Párisból jelentik: Gróf Apponyi Albert a L'Echo du Danube tudósitója előtt megcáfolta azt a hiresztelést, mintha a legitimisták megbizásából keresné fel Zita özvegy exkirálynét. Azt azonban megerősitette, hogy tény az, hogy Ottó extrónörökös neveléséről fognak tanácskozni.

— **Lloyd George — pártvezér.** Londonból jelentik, hogy a nemzeti liberálispárt mai gyülésén Lloyd Georgeot ismét pártelnökké választotta.

— **Két opera-estet rendez a jövőhéten a városi szinház.** Hétfő este a Traviata, kedden este pedig a Faust kerül szinre Kertész Vilmos tenorista felléptével. Mind a két operában Róna Dezső és Váradi Margit is fellép.

— **A közkórház uj igazgatója.** Dr. Demian Aurél egészségügyi főfelügyelő, mint az aradmegyei közkórház igazgatója is ellátta eddig munkakörét, mert utódját erre az állásra még nem nevezték ki. Mint értesülünk, dr. Groza Péter borossebesi körorvost nevezték ki az aradmegyei közkórház élére, mint delegált igazgatót. A delegálás ez év szeptemberéig szólana és azután a közkórház államositásával dr. Grozát királyi dekrétummal véglegesen kinevezik a közkórház igazgató-főorvosává. Az uj igazgató a borossebesi kerület országgyülési képviselője.

— **Az orvosszövetség aradi tagozata** folyó hó tizenhetedikén, délután hat órakor a bábaképezdében tudományos ülést tart.

— **Bécsben olcsóbb lett a kenyér.** Ugylátszik Bécsben megfordult a helyzet és a drágulást az olcsóbbodás váltotta fel. Még pedig nem a maximálás okozta olcsóbbodás, hanem az, amely az önkéntes árleszállításból származik. A világ egyik legrosszabb valutája kezd valamit érni, mert az olcsóbbodás tényével az osztrák főváros majdnem páratlanul áll a világon. Egy bécsi távirat jelenti, hogy a bécsi pékek önszántukból a kenyér kilónkénti árát 100 koronával leszállitották.

— **A Belmont-ügy tárgyalása.** Bucurestiből jelentik: A Belmont-féle összeesküvési pört e hónap 19-én kezdi tárgyalni a hadbiróság.

— **A nagy magyar iró,** Gárdonyi Géza emlékének áldoz a jövő héten az aradi szinház. Ebből az alkalomból egyik legnagyobb hatásu darabját, a Bort hozza szinre s ünnepi keretek között emlékezik meg a magyar irodalomnak e kiválóságáról. Az előadás ünnepélyességét nagyban emelni fogja az, hogy a szinház igazgatósága a befolyó jövedelem egy részét a betegen fekvő Barics Gyula gyógykezelésének fedezésére forditja s ebből az alkalomból a helyárakat mérsékelten fel is emelik.

— **Boxverseny Aradon.** Nem mindennapi látványosságban lesz része rövidesen Arad közönségének.. Vasárnap d. e. 11 órakor az Apolló szinházban box-verseny lesz. Neves, nemzetközi viszonylatban is hires bajnokok: Lobmayer, Czája Gusztáv, Winter és Mádi mérköznek egymással végkimerülésig és leütésig.

— **Öngyilkosság.** Ma telefonon jelentették az aradi ügyészségnek Ágrisról, hogy Arsiti György 21 éves ottani legény, aki Gurban Szida alkalmazásában volt, az éjjel felakasztotta magát és meghalt.

— **Fokozott érdeklődés** nyilvánul meg nap-nap után a városi szinház operett-ujdonsága: az Aranymadár iránt. Napok óta müsoron van az operett és minden este zsufolt nézőtér gyönyörködik benne. Péntek, szombat és vasárnap este kerül még szinre Zerkovitznak ez a bájos operettje. Mind a három estére jegyek elővételben a pénztáránál kaphatók.

— **A törvényszék hivatalos szünetei.** Ma rendelet érkezett az aradi törvényszékhez, amely a törvényszék hivatalos munkaszüneteiről intézkedik. A rendelet szerint a biróságoknál minden vasár- és ünnepnapon délelőtt 9—11 óráig rendes hivatal van. Ez alól csakis a görög keleti karácsony, husvét és pünkösdi ünnepek kivételek, valamint azok a napok, amelyeket nemzeti ünnepnek állapitanak meg. A nem görög keleti vallásu tisztviselőkre szintén vonatkozik ez a rendelet és részükre is csak a három nagy ünnepen ad felmentést a hivatali munka alól.

— **Az Apolló három első előadásán** fél ötkor, hatkor és fél nyolckor pénteken látható utoljára az a gyönyörü szinészdráma, amelynek főszerepét a világszerte ismert hires filmdiva Priscilla Dean játsza. Pénteken a kilenc órai előadáson pedig folytatódnak az eddigi nagy érdeklődéssel kisért birkozóversenyek. Az eddigi versenynapok során a közönségnek módjában volt arról meggyőződést szerezni, hogy a birkozópárok küzdelmei páratlanul érdekes, izgalmas és magas nivóju sportélvezetet nyujtanak.

— **Megegyezés a sütőiparban.** Az aradi munkafelügyelőségen ma megjelentek a sütőmunkások megbizottai, akik az ujonnan megkötött kollektiv szerződésüket mutatták be Popescu inspektornak. A munkafelügyelő az uj szerződést jóváhagyta. A sütőmunkások ügyében már volt egyizben tárgyalás, de akkor nem döntöttek, most pedig a munkaadók és a munkások között jött létre megegyezés. — Ugyancsak ma jelent meg néhány aradi iparvállalat megbizottja, akik kérték, hogy a munkaadók és a munkások között ujabb megállapodás jöhessen létre. A munkafelügyelő a jövő hétre tüzte ki a tárgyalást.

Betörők egy fogorvosnál. Az aradi államrendőrségnek ma telefonon jelentette a timisoarai rendőrség, hogy Lang Gyula fogorvos laboratoriumába az éjszaka betörtek és körülbelül harminczezer lei értékü aranyrudat vittek el. A nyomozás adatai arra mutatnak, hogy a betörők Arad felé szöktek. A rendőrség megindította a nyomozást.

Kaiser-Borax-tól a fog
Megromlani sohse fog.

— **Az Aradi Hajós-Egylet** február hó 18-án megtartandó jelmezestélyére karzatjegyek Kell és Krausz cégnél kaphatók.

— **Revue Parisienne,** Styles, stb. párisi lapok megérkeztek. Kelet.

— **Nagyszabásu betörés egy aradmegyei községben.** Seleuson (Szöllősön) ismeretlen tettesek tegnap éjjel nagyszabásu betörést követtek el. Duc György ottani kereskedő üzletét törték fel és teljesen kifosztották. A betörők 50 ezer lei értékü szövetet, 60.000 lei készpénzt és nagyértékü egyéb holmit raboltak el. A csendőrség azonnal széleskörü nyomozást inditott a tettesek kézrekeritésére és a csendőrség tevékenysége már is eredménnyel kecsegtet. A nyomozás során több olyan adat merült fel, ami valószinüleg rövidesen a betörők kilétének felderitésére vezeti a csendőrséget.

— **Gyenge gyermekeket megerősit a Jecomalt iztelen angol maláta csukamájolaj.**

— **Decamp tanár kitüntetése.** Az aradi esti szabadtanfolyam és az állami liceum tanárát Jean Decamp-ot, aki immár harmadik éve fejt ki eredményes munkálkodást Aradon, az esti tanfolyamon kifejtett francia nyelvi és irodalmi értékes munkálkodásáért „Officier de l'Instruction Publique" rendjellel tüntette ki a francia kormány Decamp tanárt, aki előadásait az esti tanfolyamon ujból megkezdette hallgatói és barátai ez alkalomból ünneplésben részesitik.

— **Tehát mégis . . .!? Konstantinápolyból kapjuk a jelentést, hogy Konstantinápolyban megállapitották,** hogy Enver pasa, aki a mohamedánoknak a Szovjetoroszország elleni küzdelmeit vezette Bokharában, mégis hősi halált halt. A jelentés szerint Enver pasa Konstantinápolyban élő feleségéhez eljuttatták az ezeréletü pasa óráját, pénztárcáját és rendjeleit. Az ujabb halálhir nem lep meg, miután épen a legutóbb közöltük a tizedik cáfolatot a pasa haláláról. Várjuk az ujabb cáfolatot.

— **Visszavonhatatlanul utóljára** látható pénteken Aradon a nagyszerü, méreteiben is megkapó hatalmas Dorian-film a Sodoma és Gomorha, amelynek második része utóljára pereg pénteken az Uránia vásznán.

— **A Borzalmak utja** Dorian-film szombaton kerül bemutatóra az Apollóban. — *Tévelygések* ötfelvonásos vigjáték az Uránia szombati slágere.

— **Öngyilkos fiatalember.** Sirián (Világoson) tegnap főbelőtte magát Hartis György 21 éves fiatalember. Öngyilkosságának oka eddig ismeretlen.

Kórházból a börtönbe.

A flekktifuszos ember szökött rab.

Dóka Péter nevével már több izben foglalkozott az *Aradi Közlöny.* Dóka Pétert egy éjszakai razzia alkalmával fogta el az aradi államrendőrség, miután semmiféle igazolóirást nem találtak nála. A rendőrség fogdájába csukták. Az elfogott emberen másnap gyanus kiütések jelentkeztek és az orvosi vizsgálat kiütéses tifuszt állapitott meg róla. Dóka Pétert a járványkórházba szállitották, ahol a gondos orvosi kezelés meggyógyitotta. Dóka Péternek ma délután kellett volna elhagynia a járványkórházat. Azonban egy érdekes fordulat állott be, amelynek következtében Dóka Péter ismét visszakerült a börtönbe.

Ma délután a rendőrség Nagyenyedről táviratot kapott, amely felhivja, hogy Dóka Pétert azonnal fogja el és szigoru őrizet alatt szállitsa Nagyenyedre. Kiderült, hogy a felgyógyult embert ezelőtt egy félesztendővel lopások és betörések elkövetése miatt a nagyenyedi rendőrség elfogta és a törvényszék 5 és fél esztendei fogházra itélte. Dóka Péternek nem volt türelme végigülni a hosszu büntetést és néhány hónap mulva megszökött a fegyházból. A nagyenyedi rendőrség az itteni lapokból értesült Dóka Péter betegségéről és ennek alapján azonnal elrendelte letartóztatását. A megszökött fegyencet két rendőr kiséretében, bilincsekbe verve szállitották vissza a nagyenyedi fegyházba.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Február 15.) Dollár 228, márka 0.01.50, szokol 6.50, dinár 2.20, francia frank 13.50, magyar korona 0.08. *Kifizetések:* Budapest 14, Bécs 320, Berlin 0.01.20, Prága 6.60.

Bucuresti magánforgalom. (Február 15.) *Devizák:* Páris 13.33, Berlin 0.01.08, London 1042, Newyork 225, Milano 10.60, Bécs 0.0031.

Zürichi zárlat. (Február 15.) Berlin 0.02.65, Newyork 533.50, London 2497, Páris 31.85, Milano 25.40, Prága 15.75, Budapest 0.20, Belgrád 5.30, Varsó 0.01.30, Bécs 0.0074.50, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Február 15.) Napoleon 9900, angol font 12350—12650, dollár 2626—2735, francia frank 158—168, lira 126—132, márka 0.13.50—14.50, osztrák korona 0.0370—390, leu 12.75—13.75, szokol 78.50—82.50, svájci frank 491—515, dinár 26—28, lengyel márka 0.06—7, léva 15—16, hollandi forint 1043—1078.

Budapesti értéktőzsde nyitás. (Február 15.) Salgó 61500—62750, Rima 9900—9700, Kőszén 168000, Államvasut 21700—28000, Cukor 900.000—920.000, Ganz-Danubius 1500000.

Budapesti értéktőzsdezárlat. (Február 15.) Magyar hitel 17050, Osztrák hitel 2700, Salgó 60250, Rima 9550, Délivasut 8000, Államvasut 27250, Kohó 150000, Atlantika 6200, Ganz-Danubius 1550000, Kőszén 167000, Papir 2100, Szlavonia 3250, Földhitel 18000, Viktória 36000, Kereskedelmi hitel 1000, Kereskedelmi bank 34000, Beocsini 110000, Urikány 10100, Láng 28000, Linták 3625, Schlick 12600, Brassói 26250, Zabolai 15800, Baróti 2325, Klotild 7500, Cukoripar 1080000, Temesi szesz 11500.

— **Kétszázkilencvennégy miniszter négy esztendő alatt.** Berlinből jelentik: Reclam Universum ja közli, hogy Németországban az utóbbi időben rendkivül gyors iramban változnak a miniszterek. Vége annak az időnek, amikor Bismarck harminc esztendeig ülhetett a miniszteri bársonyszékben. A német köztársaság első négy esztendejében az egyes szövetséges államokban 294 miniszter kezében voltak a miniszteri tárcák. A miniszterek foglalkozás szerint igy oszlanak meg: hetvenhárom szerkesztő és iró, hatvankét szakszervezeti titkár, hatvankét jogász, huszonegy kereskedő, tizenhat fémmunkás, tizenhárom gazda, tizenegy tanár, hat tanitó, hat famunkás, hat iparos, öt vendéglős, öt nyomdász.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.
Cenzurat:
Dr. V. MARCONI

Az árak állandó emelkedő tendentiája dacára **V. Missir Fii & Co. S. A.** az előre haladott szezon és az utolsó farsangra való tekintettel **10%** engedményt ad az összes cikkekből. :: JANCOVICI.

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Ertesités.

Van szerencsém a n. é. közönséget és ismerőseimet értesiteni, hogy Strada Sinagogei (Chorin Áron-utca) 2. szám alatt levő ujonnan átalakitott polgári kóser vendéglőmben elsőrendü házikosz és kitünő italok kaphatók. Havi abonensek kedvező feltételek mellett felvétetnek 730

Szives pártfogást kér

DEUTSCH LIPÓT
vendéglős.

Felhivás.

Eladás folytán felhivom Szalay Imre aradi lakos Bulev. Carol I. (Erzsébet-körut) 59. szám alatti gombgyárának hitelezőit, hogy követeléseiket jelen felhivás megjelenésétől számitott 3 nap alatt nálam jelentsék be, mert 3 napon tul eszközölt bejelentések figyelembe nem vétetnek. 13060

Dr. Mannheim Aladár ügyvéd,
Aradon,
Bul. Carol I. (Erzsébet-körut) 13a)

IDET

szállitási vállalat Arad.
Telefon 305. és 306.
saját teherautójain
ORADEA-MARE—ARAD—TIMISOARA
között
legelőnyösebben áruszállitási eszközöl
Városi fuvarozást is vállal. 13059
Gyüjtő állomás: Timisoara, Oradea-mare.

Perfekt
német, magyar
gyors- és gépiró
kerestetik. Ugyanott gyakorlott
strazzista,
aki a rövidáru szakmában már működött, nagykereskedőcégnél azonnal felvétetik. Irásbeli ajánlatok „Nagykereskedő" cimre a kiadóhivatalba küldendők 746

Ház

3 szobával, összes, mellékhelyiségekkel, ezer négyszögöl udvarral és kerttel, gazdálkodásra alkalmas, azonnal elfoglalható, eladó. Gleichenberg, Muresul (Zsigmondháza) 71. 770

Apró hirdetések.

Házasság.

ÖZEGY asszony házasság céljából jobb iparos ismeretségét keresi. Hozománnyal rendelkezik. Leveleket „Házasság" jeligére kiadóba. 768

Alkalmazás.

JÓLFOZÓ szakácsnő jó bizonyitványnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek ajánlkozik március 1-re, az asszony szükség esetén főz. Cim a kiadóhivatalban. 767

IDŐSEBB nőt keresek egyéves kisfiam mellé magas fizetéssel. Csak gyermekszerető jelentkezzen. Mairovitz, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 11. I. 12—2-ig. 13354

KIHORDÓ KOCSIS azonnal felvétetik Klein Miksa nálinka kereskedőnél. Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 8. 764

SZOBALEANY jó bizonyitványnyal felvétetik. Str. Andrei Muresanu (Nádor-utca) 3. 765

Vétel és eladás.

MINDENNEMŰ ÉKSZERT, gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 12021

PAPRIKA minden mennyiségben és minőségben, legolcsóbb napi áron kapható Pollák József füszerkereskedésében. 404

ELŐRAJZOLÁSHOZ uj minták érkeztek Erneszt kézimunka-üzletébe, a szinház mögött. Függönyök, ágyteritők szolid árakban. 514

EGY szép modern ebédlő teljes berendezéssel, egy szalon és kerti garnitura eladó. Aradul-nou (Uj-Arad, Templom-utca. 712

VESZEK Egyetemes Regénytár Tolnai Világlap ajándék köteteit, Jókai összes müveit, Révai Pallas Lexikont. Kniesner papirkereskedő Str. Tudor Vladiminescu (Dobó-utca) 1. 707

NAGY ebédlő szőnyeg 8000 leiért eladó. Comissió Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 20. szám, az udvarban balra. 797

VILLANY MOTOR 1 drb. 3½ lóerős, 1 drb. 2½ lóerős, 1 drb. Cukor-örlőgép, 4 mtr. hosszu transmissió és 1 mogyoró daráló eladó. Biró és Társa Str. Cercetasilor (Szent Pál-utca) 13. 13515

BUTOR, tulhalmozott raktár miatt, ebédlő és hálószobák olcsó áron kaphatók Wiegenfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, mütárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghivásra kiutazunk. Szépmüvészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

MÜTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kinai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyüjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elizpalota.) 11895

13741 Radio Hirdetési Iroda 2687/a. sz.

GUMMISAROK ÉS GUMMITALP
olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban óvja nedvesség és hideg ellen!

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyüjteményeket, festményeket és hegedüket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 13629

KISEBB KÖNYVTÁR megvételre kerestetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13192

SZMIRNASZŐNYEG 4×5 méter 16.000 Lei, 3×4 méteres 19.000 Lei, azonkivül minden néven nevezendő ingóság és butor kapható. „Uranus" iroda, főpostával szemben. 13002

RONGYOT megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 1000

Ingatlan.

MAGAN- ÉS BÉRHÁZAKAT keresünk megvételre. Cim Savoy-cég. (Kereskedelmi iskola mellett.) 13781

BÉR- és magánházakat, földeket, szőlőket, üzleteket keresek megvételre. Komoly vevőim vannak. Dijtalan előjegyzés. Házas-iroda, Str. Romanului (Zrinyi-utca) 8. szám. 13515

KÜLVÁROSBAN modern magánház, 8 szoba, elő, fürdőszoba, terrasz nagy kert 320.000 Leiért eladó. „Uranus" iroda, főpostával szemben. 13002

Uzletek.

HÁROM JARATU gőzmalom jó vámőrlő vidékkel, állomás közelében kedvező fizetési feltétel mellett eladó. Kabát Testvérek Ternova-Kurtakér. 721

Különféle.

SZÁZÖTVEN—KÉTSZÁZEZER Lei tőkével rendelkező közreműködő, lehetőleg nőtlen, kereskedő társat keresek egy konkurrencia nélküli vállalathoz. Irásbeli ajánlatok „Biztos jövő" jeligé alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 768

VILLANYSZERELÉST, csengőberendezést legolcsóbban vállal Schwarcz mus szerész Strada Brancovici (Lázár Vasmos-utca) 8. 12518

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevéssé halszagu Cod-liver-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszertára Arad. 12831

SZÁRAZ RAKTARAK a Fő-tér közelében kiadók. Bővebbet a „Flóra" likőrgyárban. 742

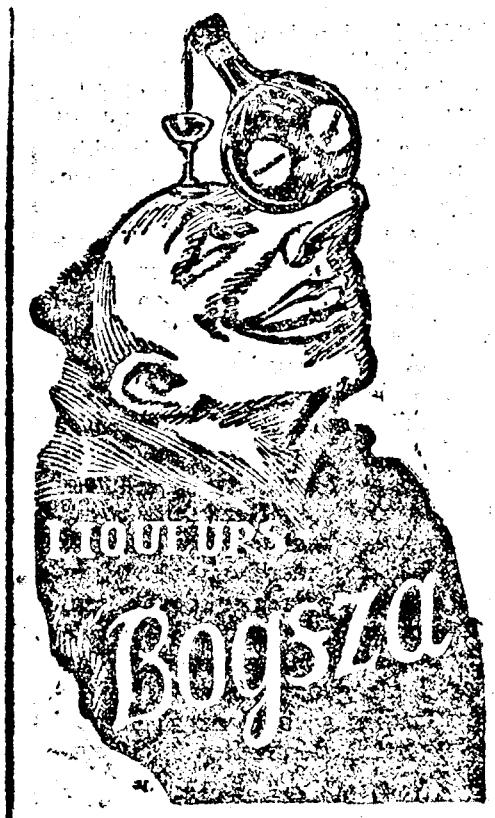

Állandó raktár! :-: Állandó raktár!
„Victoria"
vatta, kötszer, gummiáru és betegápolási cikkek aradi lerakata. 13771
HEHS és KLEIN
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. szám.

AZ IGAZI UTAT!

díjtalan tanácsom révén találjátok meg a vigasztalan asszonyok. Menstruációja elmaradása esetén rendelje meg szakszerűleg elkészített speciális szeremet. Szerezzétek azután ne engedje megtörni aztalatokkal fáradozásotokat. Speciális szerem a legfényesebben bevált. Szavatolok árfelemelésemért, ellenkező esetben az összes kiadásokat megtérítem.

Fr. H. Soltau, betegkezelése Hamburg 6, Poste restante. 12351

Francia és angol elsőrendü önálló munkásnőket felvesz **„PARIS" Modellház**

Parkirozásokat elvállalunk „Chrysantheme" virágszalon és magkereskedés Vadászkürttel szemben. 18741

Nyomatott az Aradi Nyomda Vállalat rotációs gépén. Kiadótulajdonos Aradi Nyomda Vállalat